

Policie České republiky

národní protidrogová centrála

služby kriminální policie a vyšetřování

25.01. 2002

V Praze dne

Policie České republiky

národní protidrogová centrála

služby kriminální policie a vyšetřování

Výroční zpráva

Situace v oblasti drog v roce 2001 v České republice

byla zpracována

Národní protidrogovou centrálou služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky na základě analýz ukončených operací, případů v rozpracování a operativních zjištění specializovaných a odborných pracovišť služby kriminální policie, zejména pak Národní protidrogové centrály, 1. oddělení expozitur Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, krajských ředitelství policie, okresních ředitelství policie a odboru boje s organizovaným zločinem Správy hl. města Prahy.

V této podobě zpracování je zpráva určena pro vnitřní potřebu složek Ministerstva vnitra České republiky.

Národní protidrogová centrála si vyhrazuje právo souhlasu k
použití informací ve výroční zprávě uvedených mimo okruh
adresátů.

I.

OBECNÁ CHARAKTERISTIKA V OBLASTI DROG

Situace v oblasti nelegálního obchodu a šíření omamných, psychotropních látek v České republice je charakterizována níže uvedenými, základními faktory:

1. další rozšíření distribuce a konzumu OPL do menších měst a obcí ČR, tj. obecně větší dostupnost OPL. Další nárůst konzumu takřka všech druhů OPL, který bude nejmarkantnější u metamfetaminu a dalších stimulačních látek amfetaminového typu (XTC). Jako velmi nebezpečný trend se jeví mírný pokles ceny kokainu a následný nárůst jeho spotřeby především na "taneční scéně".
2. prohloubení konspirativních opatření ze strany výrobců a distributorů OPL rozšíření opatření proti postihu při pouličním prodeji, zejména :
 - dislokace laboratoří na výrobu OPL do menších obcí, případně na osamělá místa
 - masovější používání mobilních telefonů s předpalcenými kartami všech tříd v ČR působících operátorů
 - častější využití dalších informačních technologií, především "Internetu" s možností anonymního přístupu např. z internetových kaváren
 - držení minimálního množství drogy dealerem při pouličním prodeji
 - využívání trestně nepostizitelných osob (především nezletilců) při činnostech souvisejících především s distribucí OPL
3. *rostoucí role ruskojazyčných pachatelů ve všech činnostech, souvisejících s drogovou trestnou činností především v oblasti výroby a distribuce metamfetaminu. Další prorůstání a propojování zločineckých skupin v ČR a SRN organizujících výrobu velice čistého, krystalického metamfetaminu v ČR a jeho vývoz do SRN.*
4. *i přes provedená legislativní opatření (zařazení některých léčiv obsahujících prekursor pro výrobu metamfetaminu efedrin do kategorie léků na předpis) bude dále narůstat výroba metamfetaminu z alternativních zdrojů - léčiv (posledním "hitem" je MODAFEN)*
5. *nárůst snah o získání efedrinu ze zdrojů mimo ČR a následný dovoz a výroba v ČR*
6. *Rostoucí snahy o korumpování dalších pracovníků orgánů činných v trestním řízení tj. státních zástupitelství a soudů*
7. *rostoucí tlaky na svědky trestné činnosti a snahy o jejich odstranění z procesu trestního řízení. Možnost eskalace těchto tlaků a jejich přerůstání do stále násilnějších projevů*
8. *obecně lze konstatovat, že se snižuje věkový průměr konzumentů, kteří v důsledku potřeby drogy páchají zpravidla majetkovou tr. činností, aby si tak zajistili potřebné finanční prostředky. (Především se jedná o prosté krádeže v obchodních domech a krádeže vloupáním do mot. vozidel.)*
9. *pokračuje nárůst spotřeby OPL u mladých lidí spojených převážně s taneční a hudební scénou*
10. *pokračují ojedinělé snahy různých prodrogových a proliberalizačních aktivit i v politickém prostředí o změny postojů při řešení drogové problematiky (opakované snahy o legalizaci marihuany, prosazování tzv. šleháren, apod.)*
11. *z hlediska NPC stále přetrvávají problémy v oblasti primární prevence. Aktivity ke snižování rizik jsou stále vydávány za primární prevenci a tím odčerpávají nemalé finanční prostředky, které potom chybí ve skutečné primární prevenci.*

4 VÝROČNÍ ZPRÁVA 2001

Dnem 1.1.1999 vstoupila v platnost novela trestního zákona a přestupkového zákona, upravená zákonem č. 112/1998 Sb., kterým se v České republice stal trestným skutek přechovávání omamných a psychotropních látek pro vlastní potřebu. Zmíněný zákon přinesl více změn, např. i trestnost neoprávněného nakládání s prekurzory, ale trestnost přechovávání OPL je největší a velice mediálně diskutovanou změnou. Diskuse kolem jeho účinnosti a účelnosti přetrvávají. Významnou změnou v možnostech prosazování změn daných novelou je změna postoje státního zastupitelství, kdy pokynem obecné povahy nejvyššího státního zastupitelství byly stanoveny orientační hodnoty malého množství a hodnoty množství naplňující z hlediska skutkové podstaty kategorií „ve větším rozsahu“ u nejčastěji zneužívaných druhů OPL. Na tento pokyn reagovala policie ČR změnou své původní orientační tabulky a převzala kvantifikaci nejvyššího státního zastupitelství. Byly již vyneseny pravomocné rozsudky v případech nedovoleného nakládání s OPL podle § 187a, kdy se soudy okresní i krajské v odůvodněních právě opíraly o argumentace uvedené v pokynu obecné povahy nejvyššího státního zastupitelství č. 6 z roku 2000. Dochází tak k postupnému sjednocování i soudní praxe v otázce kvantifikace "množství větší než malé" které bylo tolik diskutované mezi odbornou i laickou veřejností.

ROK 2001 V BOJI PROTI PŘEKUPNÍKŮM HEROINU Z ŘAD KOSOVOALBÁNSKÉ, TURECKÉ A BULHARSKÉ KOMUNITY

U heroinu z blízkovýchodních oblastí, dopravovaných do Evropy po Balkánské cestě jsou i nadále dominantní skupiny organizátorů původem z Kosova, Makedonie, Turecka a Bulharska. Roste přitom podíl zásilek dopravovaných přes Ukrajinu a dále přes Polsko. S tím souvisí užší propojení zločineckých struktur Polského a Tureckého původu, organizujících zásobování střední Evropy. K tomuto hodnocení situace dospěli pracovníci Národní protidrogové centrály na základě výsledků realizovaných akcí proti organizovanému zločinu v oblasti obchodu s narkotiky v průběhu roku 2001.

Nejvýraznějším posunem na drogové scéně jsou důsledky teroristického útoku proti USA ze dne 11. září 2001 a s tím přímo, nebo i nepřímo související výrazný pokles rozlohy půdy užívané pro pěstování opia. Z původně odhadovaných 220.000 hektarů v roce 2000 byla tato plocha zredukována na přibližně 142,800 hektarů půdy, což je pokles asi o 36 % a snížení celkové produkce o 66 %, vyjádřeno čísly ze 4,600 tun na 1,600 tun. Tento pokles se týkal zejména Afganistanu, kde byla produkce zredukována z 3,276 tun v roce 2000 na 185 tun v roce 2001, tedy pokles o 94 %.

Na území České republiky tento trend způsobil úbytek heroinu na trhu. Proto nejsou velkým překvapením signály o vstupu Kosovoalbánců i do sféry obchodu s pervitinem a pouliční distribuce.

Občané České republiky jak ukazují výsledky zaujímají v drogové hierarchii pozice kurýrů. Podstupují největší riziká za nejmenší peníze v rámci jednotlivých klanů. Většinou neznají jména osob vystupujících v pozadí jako hlavní organizátoři a tím značně ztěžují práci policejních orgánů při pátrání po řídicích člancích.

Zkušenosti ukazují, že důvěra v kurýry z ČR má sestupnou tendenci. V nejednom případě vynalézaví Češi sdělí svým bosům, že jim byla zásilka zabavena policií. Jindy prohlásí, že byly oloupeni, nebo jim někdo odcizil zboží z vozidla ap. Jsou i případy, kdy někteří vycestují do Turecka, aby si zajistili originální lepicí pásky do kterých se balí zásilky. Do balíčku namíchají heroin, protože tím nahradí množství, které si tajně

odebraly pro osobní obohacení. Zboží potom vypadá jako originál od dodavatele. Proto si organizátoři raději najímají kurýry z Polska. Největší zásilky byly zajištěny na základě mezinárodní spolupráce v zahraničí.

Česká republika i nadále slouží jako azylová, nebo domovská země organizátorů, zatímco mezisklady heroínu se postupně přesouvají zejména na Slovensko a do Polska. V tomto ohledu rovněž vzrostl význam Bulharska a Balkánských zemí, kde zůstaly značné zásoby heroínu po válečném konfliktu v Afganistánu. Předpokládá se, že jedním z důvodů, proč v těchto zemích zůstávají nejlépe zásobeny skladiště heroínu je očekávání nárůstu cen v cílových zemích. Další příčinou je skutečnost, že po sebevražedném útoku teroristů na New York došlo ke zpřísnění hraničního režimu i v Evropě a zemích nacházejících se na balkánské trase.

Z dosavadních zkušeností bylo zjištěno, že dochází i k případům, kdy se z Holandska pašuje kokain do Bulharska, kde dojde k výměně za heroín, který se poté dováží do České republiky.

Dobré kontakty Kosovoalbánců v Turecku a Bulharsku jsou předzvěsti, že i nadále můžeme počítat se silnou pozicí tohoto etnika v rámci narkomafie působícího na našem území.

KOKAIN

Zkušenosti zejména z hudební a taneční scény ukazují na to, že se kokain začíná konzumovat ve větším měřítku než doposud. Začíná se objevovat distribuce kokainu převážně v rockových klubech a s přihlédnutím ke snížení ceny cca o 10% z původní ceny 2.000 - 2.500,-Kč se stal kokain dostupnější a je po něm zvýšená poptávka. Byla zadržena zásilka cca 2 kg v ČR.

Obecně lze říci, že trvale klesá počet tzv. nevědomých příjemců zásilek a stupeň zapojení občanů ČR do obchodu s kokainem vzrůstá. Podle operativních informací se trvale snižuje množství jednorázově přepravované drogy a roste počet zásilek. To velice ztěžuje možnosti odhalení jak zásilek, tak získávání důkazů proti pachatelům.

Pracuje se proto na zlepšení spolupráce se zasilatelskými firmami, další cesta k odhalení zásilek je možnost pohybu a operativního působení policistů NPC na letišti Ruzyně.

CANABIS

U canabisu k žádným podstatným změnám oproti roku 2000 nedošlo.

SITUACE V OBLASTI NELEGÁLNÍHO VÝVOZU, DOVOZU, VÝROBY A DISTRIBUCE SYNTETICKÝCH DROG

Byl zaznamenán prudký nárůst počtu uživatelů syntetických drog, zejména XTC. Tato droga se vyskytuje na většině tanečně hudebních produkcích. Její cena prudce klesla, v současné době se pohybuje v rozmezí od 150 do 250 Kč v případě jednotlivého nákupu, při odběrech ve stovkovém množství je cena kolem 100 Kč, v případech tisícových odběrů se cena za tabletu pohybuje mezi 60 až 80 Kč. Nákupní cena tablety XTC, při odběru mnoha tisícových množství, v zahraničí (jedná se zejména o Nizozemí, Belgie a SRN) nepřesáhne v přepočtu 50 Kč. Dalším trendem je, že se v tabletách snižuje kvantitativní množství účinné látky (MDA, MDMA apod.), ale zvyšuje se procentuální čistota (35-49%).

Do obchodu s XTC jsou na všech úrovních zapojeni převážně čeští občané, částečně Arabové, Rusové, Ukrajinci a občané států EU.

Konzumenty XTC jsou převážně mladí lidé ve věku 15 až 28 let.

V průběhu roku došlo na našem území k výskytu nové drogy PMA, která se, podobně jako XTC, vyskytuje v podobě tablety s logem (v zahraničí se vyskytlo logo UFO, může však být použito jakékoli logo), ale na rozdíl od XTC má odlišné účinky na lidský organismus. Touto odlišností vzniká reálné nebezpečí předávkování a následné smrti konzumenta. V ČR byl zaznamenán 1 případ úmrtí uživatele tablet PMA.

Lze předpokládat, že společně s nárůstem spotřeby XTC, vzrůstá i poptávka po dalších syntetických drogách jako je LSD, KETAMIN nebo GHB. Tento předpoklad však není potvrzen přímým rozpracováním, jedná se o informace získávané ze zájmového prostředí, při rozpracování případů souvisejících s XTC.

Tyto operativní informace též potvrzují tu skutečnost, že do ČR je pašován AMFETAMIN z Polska, který je určen pro prostitutky a pro prodej pro maloobchodatele ze SRN. Je to dáno jeho nízkou pořizovací cenou, relativně dobrou kvalitou a obdobnými účinky jako má METAMFETAMIN, za který je v mnohých případech kvůli zisku vydáván.

Česká republika patří mezi 5 států na světě, ve kterých se vyrábí EFEDRIN. Tato chemikálie, která byla zákonem č.167/1998 zařazena mezi prekurzory, je v ČR produkována v množství cca 150 tun za rok a má

stoupající tendenci. Více než 90% produkce je určeno na vývoz zejména do USA, kde se z EFEDRINU vyrábí PSEUDOEFEDRIN. Cena pro zahraniční zákazníky se pohybuje v rozmezí od 42 do 52 USD za 1 kg, cena pro domácí odběratele je kolem 2.500,- Kč za 1 kg. Cena 1 kg EFEDRINU na českém černém trhu je mezi 120.000 až 200.000,- Kč. V tomto rozpětí se odráží zejména období tzv. výrobní odstávky v ICN a.s. Roztoky, kdy firma po dobu asi 1 měsíce EFEDRIN nevyrobí a z tohoto důvodu je EFEDRINU velký nedostatek.

V minulém roce, ve značně větší míře než v předcházejících letech, se však mezi výrobci metamfetaminu objevuje EFEDRIN, jehož původ je ze zahraničí. Jelikož do současné doby se nepodařilo získat pro Kriminologický ústav PČR v Praze oficiální vzorky EFEDRINU, který je vyráběn v zahraničí, není možné chemickou analýzou zjistit původ tohoto prekurzoru. Lze proto jen uvádět země, ze kterých byl EFEDRIN do ČR dovezen. K těmto zemím patří Ukrajina, Maďarsko, Rumunsko nebo Bulharsko.

NPC dlouhodobě spolupracuje s vedením ICN a.s. Roztoky na opatřeních, které omezují možné ztráty EFEDRINU přímo z výrobního podniku nebo při jeho přepravě do zahraničí. V roce 2001 bylo prošetřováno několik anonymních oznámení o zapojení pracovníků ICN či ostražky do zcizování EFEDRINU, všechny s negativním výsledkem.

Spoluprací s IVAX CR a.s. Opava bylo dosaženo toho, že od roku 1997 nebyl zaznamenán žádný případ ztráty KYSELINY LYSERGOVÉ, která je prekurzorem pro výrobu LSD. Obdobná situace platí pro ERGOTAMIN a ERGOMETRIN.

Byl zaznamenán celorepublikový trend zneužívání léků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin při nelegální výrobě metamfetaminu. Vedle již notoricky známého přípravku SOLUTAN se mezi takto zneužívané léky zařadily DISOFROL, MODAFEN a NUROFEN, ke konci roku PARALEN Plus. Zájem o tyto léky byl dán jednak omezeným výskytem EFEDRINU a značným zvýšením jeho ceny na černém trhu, jednak snadnou dostupností a finanční nenáročností zmiňovaných léků. Mezi pachatele této trestné činnosti téměř 100% patří občané ČR, toxikomani.

Pokračujícím problémem se jeví zneužívání DIAZEPAMU a ROHYPNOLU, a to zejména jeho nelegální distribuce a následný vývoz do Dánska, Norska a Švédska. Varujícím faktorem je skutečnost, že do této činnosti se stále více zapojují lékaři, zaměstnanci a dokonce i majitelé lékáren. Obě tyto skupiny využívají svých možností zcela legálního přístupu k těmto lékům, lékaři předepisují neuměrná množství ROHYPNOLU a DIAZEPAMU pro třeba i neexistující pacienty, zaměstnanci a majitelé využívají situace, kdy vzhledem k počtu lékáren je možnost odhalení při kontrolách v lékárnách prováděných určenými institucemi velmi nízká.

NPC s ohledem na tuto skutečnost rozvíjí spolupráci jak s Inspektorátem OPL Ministerstva zdravotnictví a s profesním sdružením Lékárnická komora ČR, tak s velkoobchodními dodavatelskými firmami. Pachatelé v této oblasti jsou většinou občané ČR, částečně Slováci (hlavně Romové), ojediněle občané třetích zemí.

V oblasti anabolických steroidů byla činnost zaměřována na zjišťování stavu zneužívání těchto látek mezi amatérskými cvičenci a mládeží. Potvrzuje se nárůst spotřeby anabolik jak mezi profesionálními sportovci, tak zejména mezi amatéry ve věkové skupině 15 až 20 let (monitoring byl zaměřen na sportovce-kulturisty). Trh s anaboliky se vyvíjí obdobně jako trh s OPL, tzn. že dochází se vzrůstající nabídkou k poklesu ceny. V současnosti lze například 1 ampuli injekčního přípravku SUPERANABOLON, který obsahuje steroid nandrolon, koupit za 40,-Kč. U perorálně podávaných přípravků je obdobná situace. Balení 100 kusů 5-ti mg tablet METANDROSTENOLONU stojí cca 500,-Kč. Oba zmiňované přípravky se vyrábí v tuzemsku, jsou k dostání jen na lékařský předpis, ale patří k nejrozšířenějším a k nejsnadněji dostupným anabolickým steroidům v ČR.

Varovným signálem v této oblasti je fakt, že byl zaznamenán dovoz a výskyt anabolik určených k veterinárním účelům, které byly nabízeny sportovcům. Dalším negativním trendem je prodej takových anabolik, které mají ne stimulační, ale devastující účinky na lidský organizmus. Příkladem je případ, kdy byl získán vzorek steroidu vydávaný za TESTOSTERON, při provedené chemické analýze bylo zjištěno, že obsahuje METYLTESTOSTERON, který při obvyklém dávkování může způsobit smrt uživatele. Během roku 2001 bylo v ČR zaznamenáno několik předčasných úmrtí profesionálních, ale i amatérských sportovců, kdy ovšem spojitost s užíváním anabolik nebyla prokázána, protože však nebyla zkoumána.

V rámci mezinárodní spolupráce bylo prováděno šetření a prověrky možného organizovaného obchodu s anabolickými steroidy prostřednictvím sítě INTERNET. Na národní úrovni došlo k pokusu o navázání spolupráce s Antidopingovým výborem ČR, ale vzhledem k neochotě AV nebyla tato spolupráce dále rozvíjena. Skupina pachatelů uvedené trestné činnosti se výhradně rekrutuje z řad aktivních sportovců nebo osob podnikajících v oblasti fitness či kulturistiky.

Česká republika, jak již bylo zmíněno, patří mezi celosvětové výrobce prekurzorů a pomocných látek. Jedná se o EFEDRIN (metamfetamin), ERGOTAMIN, ERGOMETRIN a KYSELINU LYSERGOVOU (LSD). Z pomocných látek je to pak jedna z nejdůležitějších – MANGANISTAN DRASELNÝ (kokain). ČR je jedním z 8 států světa, který uvedenou chemikálii vyrábí a v obrovském množství každoročně vyváží do zahraničí.

Výrobce této chemikálie je Spolek pro chemickou a hutní výrobu, Ústí nad Labem. Na kontrole vývozu a dovozu se NPC podílí společně s Inspektorátem omamných a psychotropních látek MZ ČR a GŘC.

V uplynulém roce došlo ke kvalitativnímu posunu v oblasti spolupráce s chemickými výrobci a distributory v ČR. NPC iniciovala a připravila k podpisu MEMORANDUM O VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCI s chemickým průmyslem. Dne 3.5.2001 bylo Memorandum podepsáno nejvyššími představiteli PČR, GŘC MF, Odborového svazu chemie a Svazu chemického průmyslu. Stojí za zmínku, že tímto aktem se ČR stala první zemí Střední a Východní Evropy, ve které se podařilo Memorandum o dobrovolné spolupráci mezi chemickým průmyslem a represivními orgány podepsat.

V oblasti mezinárodní spolupráce při kontrole pomocných látek jsme se podíleli na dvou monitorovacích projektech pod záštitou OSN - INCB. Projekt "Operace PURPLE" se týká kontroly mezinárodního obchodu s MANGANISTANEM DRASELNÝM (kokain) a projekt "Operace TOPAZ" je zaměřený na monitorování obchodu s ACETANHYDRIDEM (heroin). V obou případech se monitorují dodávky přesahující 100 kg.

Výsledkem mezinárodní kontroly zmíněných chemikálií je značné omezení možností jejich nelegálního získání, což se odrazilo v růstu ceny, jak samotných chemikálií, tak i konečného produktu, tzn. kokainu respektive heroínu.

V oblasti mezinárodní spolupráce při kontrole prekurzorů byla vedena aktivní spolupráce s GúS při BKA/ZKA Wiesbaden, DEA USA, KGP Polsko, Ministerstvo životního prostředí Litvy, NPJ a Celní ředitelství SR, USD Nizozemí, kanceláře styčných důstojníků BKA, NCIS, Severských zemí apod.

SITUACE V OBLASTI TAKZVANÉ "DOMÁCÍ VÝROBY ČR" PERVITINU A BRAUNU ZA ROK 2001

Již používaný zkrácený název činnosti 4. oddělení PČR NPC S KP "domácí výroba" napovídá o hlavním předmětu práce, na kterou je toto oddělení zaměřeno - PERVITIN. Do domácí výroby v ČR rovněž patří i omamná látka nazývaná BRAUN, kterou však již před lety prakticky zcela z nelegálního trhu vytlačil Heroin. Výroba Braunu je omezena na úzké skupiny starších narkomanů, kdy je zcela běžné že výrobce Braunu je zároveň jediným uživatelem v dané oblasti nebo jej distribuuje dalším zájemcům z řad velmi omezeného okruhu kamarádů. Braun je pak dodáván výrobcem prakticky zdarma nebo za jiné služby. Distribuce Braunu pouličními prodejci neexistuje. Pracovníky 4. odd. NPC nebyl v roce 2001 zaznamenán ani jeden případ výroby a distribuce uvedené omamné látky.

Zcela opačný vývoj byl zaznamenán u psychotropní látky pervitin po které je v ČR, a nejen v ČR, nadále vysoká poptávka. Dle údajů Národního koordinátora epidemiologie a primární prevence ČR - Hygienické stanice hl. m. Prahy, je pervitin v Praze a ČR na prvním místě v oblíbenosti a zároveň i dostupnosti mezi jinými OPL.

Cena pervitinu prodávaného "na ulici" formou psaníček je stabilizována na hodnotu 1.000,- Kč za 1g. Množství prodávané drogy je na ulici přepočítáváno na hodnotu peněz (za 100,-, za 300,- Kč a pod.) přičemž váhová množství neodpovídají a pohybují se v rozmezí cca 50-90 mg na 100,- Kč. Tato stabilizovaná cena se přibližně v polovině roku 2001 zvýšila až na 1.500,- Kč za 1 g z důvodu nedostatku pervitinu který byl zapříčiněn nedostatkem hlavní suroviny - efedrinu. Ceny pervitinu odebíraného dealery od výrobců jsou však podstatně nižší, pohybují se již od částky 450,- Kč/1g. Tato cena je však podmíněna odběrem většího množství. Běžně se pervitin v těchto úrovních prodává při odběru nad 100 g za částku 600,- Kč/1g. Kvalita pervitinu dodávaného na nelegální trh v ČR záleží na několika faktorech a to : na schopnostech a zkušenostech výrobce pervitinu, na kvalitě suroviny - efedrinu a v poslední řadě na jednotlivých dealerech kteří pervitin od výrobce více či méně ředí.

Práce celého 4. oddělení je dále ještě rozdělena do dvou hlavních oblastí. Jako první oblast je konkrétní výroba pervitinu a s ní spojená distribuce na území České republiky a druhou touto oblastí je vývoz pervitinu do dalších států, především pak do SRN.

V práci na obou těchto oblastech je zcela zřejmá spolupráce jednak s pracovníky 5. odd. NPC zabývající se prekursory do nichž je zahrnut i efedrin jako hlavní surovina pro

výrobu pervitinu a jednak s pracovníky 6. odd. NPC zabývající se distribucí OPL jako celku tedy i distribucí pervitinu od výrobců ke spotřebitelům.

Jak již bylo předestřeno pervitin se vyrábí z efedrinu který z větší části pochází z výroby ACN Roztoky u Prahy odkud je různými cestami nelegálně získáván a to i přes zpřísněné bezpečnostní opatření provedené ze strany výrobce. Dalším zdrojem efedrinu je reexport "roztockého" efedrinu, což potvrzuje záchyt vzorku efedrinu z Holandska který byl Kriminallistickým ústavem v Praze analyzován jako výrobek ACN Roztoky. Nicméně dále na nelegálním trhu v ČR zůstává efedrin neznámých výrobců dovážený z bývalých republik SSSR, Maďarska apod. Faktem však zůstává skutečnost že většina efedrinu na nelegálním trhu v ČR pochází od tuzemského výrobce ACN Roztoky u Prahy, což potvrzuje skutečnost, kdy uvedená výroba efedrinu v továrně ACN byla v měsíci srpnu přerušena a v tomto období a následně několik následujících měsíců po odstávce byl akutní nedostatek efedrinu na nelegálním trhu v ČR. Nedostatek efedrinu se projevil nedostatkem pervitinu a zvýšené poptávce po této droze která logicky vyústila ve zvýšení cen a to až o 50% na 1.500,- Kč/1g.

Výrobci pervitinu kteří zásadně vyráběli pouze z efedrinu byli odkázáni na výrobu z jiných surovin a to léčiv obsahujících efedrin. V minulosti z těchto léčiv byl na prvním místě lék Solutan ale v současné době dominuje lék MODAFEN, který navíc na rozdíl od Solutanu je prodáván volně bez nutnosti lékařského předpisu. Modafen jsou schopni výrobci pervitinu zajistit váhově řádově v kilogramových množstvích což dokumentuje níže popsaná operace "LIS". Výroba pervitinu z léčiv je prováděna zejména výrobci kteří směřují vyrobený pervitin na domácí trh. Osoby které mají možnosti a tedy i kontakty získat větší množství efedrinu si najímají své výrobce pervitinu a nechávají si od nich vyrábět řádově kilogramová množství, které následně prostřednictvím dalších osob distribuují jak v ČR tak i do zahraničí, zejména do SRN. Taková výroba probíhá v laboratořích, které si výrobci budují mimo svá trvalá bydliště v pronajatých objektech po celém území ČR. Není výjimkou že výrobce do takovéto laboratoře dojíždí za účelem výroby 100 a více km od svého místa bydliště. Uvedené laboratoře jsou zpravidla velmi dobře vybavené jak technicky tak i chemikáliemi potřebnými k výrobě a výrobci jsou vybíráni z těch, kteří zvládnou uvedenou výrobu ve velkém množství a ve vysoké kvalitě která by uspokojila i zahraniční odběratele. Do organizování výroby a distribuce pervitinu jsou již plně zapojeny rómské skupiny a skupiny cizích státních příslušníků působících na území ČR, zejména pak ruskojazyčné a asijské. V poslední době se v této oblasti pohybují i kosovsko-albánské skupiny které byly v minulosti zaměřené výhradně na vývoz, dovoz a distribuci heroínu a které operují především v severočeském kraji.

Jako neustále se zvyšující byla vyhodnocena situace v distribuci pervitinu v dalších státech zejména pak v SRN, kde je pervitin distribuován pod názvem KRYSTAL.

Dle vyhodnocené situace od kolegů v SRN, krystal takto distribuovaný v příhraničních oblastech SRN s ČR pochází z nelegálních laboratoří v ČR, zejména pak v severočeském a západočeském kraji, v SRN stále více proniká do vnitrozemí a vytlačuje tak jiné drogy amfetaminového typu. Pervitin - krystal je mezi dealery a uživateli v SRN oblíben zejména pro svou nízkou cenu a vysokou kvalitu. Jako reakce na tuto expanzi pervitinu do SRN byla založena mezinárodní pracovní skupina CRYSTAL (prosinec 2000) ve které spolupracovali zprvu za ČR - PČR NPC SKP a GŘC a za SRN - LKA Sasko a LKA Bavorsko. Později se též zapojili součásti LKA Sasko Anhaltsko a LKA Duryňsko. Cílem uvedené pracovní skupiny je zefektivnění práce v příhraničních oblastech, navázání přímých kontaktů s jednotlivými zpracovateli z obou stran a zvyšování operativnosti při odhalování a dokumentování trestné činnosti na úseku vývozu pervitinu - krystalu do SRN. Jako příklad spolupráce uvedených součástí byla operace "RED & WHITE" při které byl v SRN zadržen pachatel u něhož v místě pobytu bylo zajištěno 1,5 kg pervitinu - krystalu a další 0,5 kg této

drogy bylo zajištěno v místě bydliště jeho přítelkyně. Uvedená věc je nyní ve stadiu vyhodnocování v přímé spolupráci pracovníků NPC ve spolupráci s Expo. ÚOOZ Teplice a pracovníků Celního vyhledávacího úřadu (ZFA) Drážďany. Práce mezinárodní pracovní skupiny CRYSTAL byla velmi dobře hodnocena jak ze strany ČR tak ze strany zúčastněných složek SRN na společném pracovním zasedání ve dnech 12. - 13.12.2001.

Je nutno konstatovat, že obecně se stále zvyšuje organizovanost a konspirativnost jednání pachatelů v souvislosti s nelegální výrobou a distribucí pervitinu . Konspiruje se při vzájemných kontaktech pachatelů, kdy se používají výhradně mobilní telefony s předplacenou kartou, kterou pachatelé často mění, nebo využívají ke komunikaci internet. Výrobci pervitinu mnohdy neznají organizátora výroby ale pouze osobu - spojku, jenž jim dodá suroviny na výrobu a převezme vyrobený produkt. Roste též i brutalita členů organizovaných skupin zabývajících se organizováním výroby a distribuce metamfetaminu, mimo jiné byl zaznamenán i případ vraždy českého výrobce pervitinu působícího v ruskojazyčné organizované skupině. Tento případ byl dokumentován v operaci "MOST".

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.

24.II.

NĚKTERÁ SPECIFIKA JEDNOTLIVÝCH ETNICKÝCH A DALŠÍCH SKUPIN PACHATELŮ

RUSKOJAZYČNÉ ZLOČINECKÉ SKUPINY



Pokud jsme vývoj za rok 2000 charakterizovali jako nástup rusky mluvících zločineckých skupin na českou drogovou scénu, pak rok 2001 představoval další rozvoj tohoto trendu. Na území republiky představují silně aktivní vrstvu skupiny dagestánského původu působící hlavně na úseku pouliční distribuce. Toto se týká jak heroinu, tak i pervitinu a kokainu. Tyto skupiny mají poměrně slušnou návaznost na české podsvětí.

Rovněž tak Ukrajinci jsou podle našich poznatků zapojeni do distribuce drog, zejména opět heroinu a pervitinu. Zde je, obdobně jako u jiných druhů organizované trestné činnosti, existuje návaznost na rozsáhlou komunitu Ukrajinců na našem území. Podstatnou část z nich představují ukrajiniští dělníci, zejména pak stavební. Ti na základě systému tzv. klientů platí ze své mzdy podíl organizovanému zločinu. Tito dělníci poměrně často cestují zejména pak do Zakarpatské oblasti, na území české republiky a z něj ven jezdí početné autobusy. Ty jsou podle našich poznatků využívány pro pašování nejrůznějšího kontrabandu, včetně drog. Zločinecké skupiny ukrajinského původu, které uvedené aktivity kontrolují, využívají svých již vybudovaných pozic na území České republiky. Řada osob z těchto kruhů získala v minulosti trvalý pobyt na našem území zejména na základě fiktivních sňatků s českými občankami.

Zdá se, že z území bývalého SSSR, nejspíše z Ukrajiny, začal přicházet na naše území efedrin z dosud neznámého zdroje. S tímto prekursorem nacházejí ukrajinská uskupení uplatnění na českém drogovém trhu zejména proto, že účinná opatření v jediné tuzemské výrobě efedrinu silně omezila možnosti úniku z výroby. Ukrajinci se stále více zapojují i do nelegální výroby pervitinu v České republice. I u ukrajinských gangů se objevuje poměrně rozvinutá spolupráce s českým podsvětím.

Máme k dispozici rovněž tak poznatky o účasti skupin z Ruské federace a rovněž tak skupin zakavkazského původu, hlavně Ázerbajdžánců, na zejména tranzitním obchodu s kokainem i dalšími drogami. Charakteristickou se tu přitom jeví skutečnost, že jsme nezaznamenali signály o konkurenčním boji s jinými etnickými skupinami, zejména pak s Kosovoalbánci. To by mohlo nasvědčovat tomu, že se tyto různé skupiny zabývají relativně rozdílnými druhy činnosti a zatím pro sebe vzájemně nepředstavují hrozbu a snaží se spíše spolupracovat.

V souvislosti konkrétně s drogami jsme zatím nezaznamenali žádné násilné delikty nebo alespoň u zjištěných násilných trestných činů z ruskojazyčného prostředí nebyla souvislost s obchodem s drogami zjištěna. Nicméně masivní nástup hrubého násilí v prostředí ruskojazyčných pachatelů obecně představuje varovný signál, že obdobné jevy lze očekávat i v souvislosti s drogami.

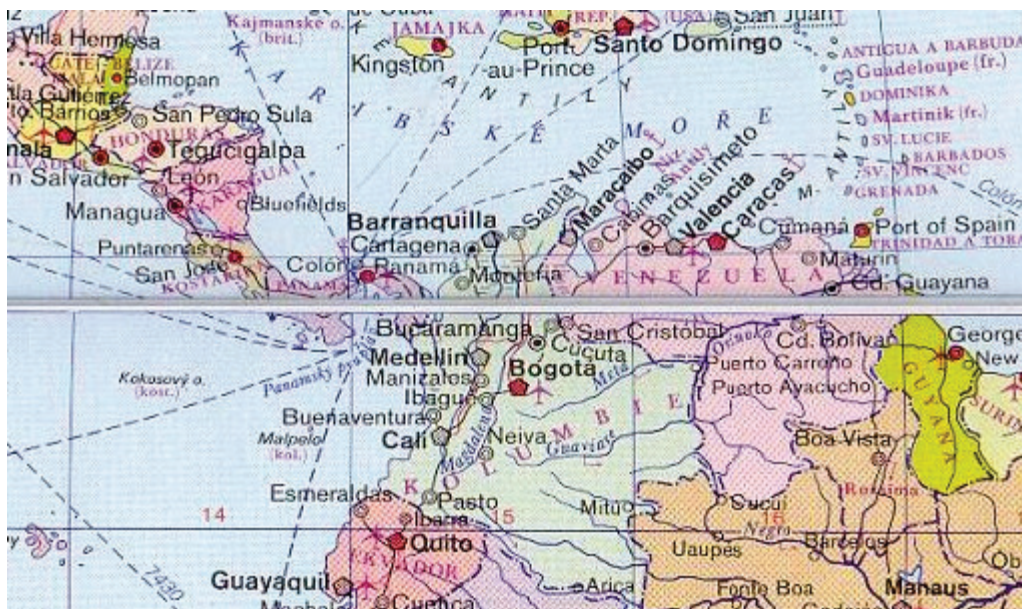
Trestnou činnost ruskojazyčných skupin v obchodu s drogami charakterizuje vysoká organizovanost, konspirativnost, disciplína, obtížnost průniku do prostředí za pomoci informátorů, kriminální zkušenost pachatelů a jejich dynamika až drzost.

V oblasti mezinárodní policejní spolupráce se jako častější jeví styky s ukrajinskou stranou. Ruské orgány a orgány dalších postsovětských republik mají poměrně málo aktivní postoj ke spolupráci.

Na základě dostupných informací lze učinit pro následující období tuto prognózu:

- aktivita ruskojazyčných zločineckých skupin v oblasti obchodu s drogami nadále poroste
- předpokládá se zapojení těchto skupin do obchodu s různými druhy drog, nárůst by se dal očekávat zejména v oblasti prekurzorů pro syntetické drogy a jejich výroby a v oblasti dovozu a tranzitu heroinu z oblasti Afghánistánu
- hlavní hrozby na drogovém poli z etnického hlediska budou zřejmě i nadále představovat skupiny ukrajinského, dagestánského a zakavkazského původu
- i v příštím období bude posilovat tendence k využívání českého podsvětí a k udržování mírového stavu s ostatními etnickými skupinami
- můžeme očekávat nástup poměrně bezohledného násilí i do obchodu s drogami v prostředí ruskojazyčných skupin i nadále se bude rozvíjet korupční trend, pro ruskojazyčné skupiny velice typický, zejména pak do oblasti cizinecké policie za účelem vybudování právního podkladu pro pobyt na území České republiky.

JIHOAMERICKÉ ZLOČINECKÉ SKUPINY



Nejvýznamnější operací roku 2001 byla operace „El PASO“. Jednalo se o skupinu osob, která organizovala zásilky kokainu z Ekvádoru do České republiky. Drogy poté distribuovala na našem území. Kokain měl vysokou kvalitu – téměř 100% a byl do ČR dovážen pomocí kurýrů, tzv. „polykačů“. V Praze pachatelé kokain naředili a dodávali střednímu článku distributorů, kteří jej poté po dávkách prodávali dalším osobám. V dubnu 2001 byli na ruzyňském letišti zadrženi tři z těchto kurýrů, kteří se pokoušeli propašovat 1,5 kg kokainu.

12 VÝROČNÍ ZPRÁVA 2001

Realizace byla zahájena 17.5.2001 a bylo při ní zadrženo, následně obviněno a umístěno do vyšetřovací vazby 15 osob. U většiny zadržovaných byly provedeny domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor, při nichž byly nalezeny další drogy, prostředky pro další zpracování OPL, nelegálně držené zbraně a stělvivo, falešná razítka státního notářství, čistopisy úředních listin s logem Policie České republiky a Živnostenských úřadů, doklady a SPZ odcizených motorových vozidel a větší množství tzv. „věčných“ telefonních karet. Všem zadržným bylo sděleno obvinění z trestného činu Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187, odst. 1, odst. 2 písm.a), odst. 3 písm. a), odst. 4 písm. c) trestního zákona, kterého se dopustili ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona.

Při realizaci se podařilo jednomu z hlavních pachatelů uprchnout do zahraničí. V rámci mezinárodní policejní spolupráce se podařilo zjistit přibližné místo jeho úkrytu, kde byl v září 2001 na základě mezinárodního zatykače vydaného českou stranou zatčen a v současné době se nachází v extradiční vazbě ve Španělsku, odkud bude vydán do České republiky.

Mezinárodní výměna informací i nadále pokračuje, neboť našim šetřením byly získány důležité informace o dalších osobách v zahraničí, které se na této trestné činnosti podílely a je tedy pravděpodobné, že ani tito pachatelé neuniknou spravedlnosti.

ASIJSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY



25. "Je třeba rozlišně posuzovat působení osob a skupin původem z
26. a) Vietnamu,
27. b) Číny,

28. c) KLDR a
29. d) dalších asijských zemí.
- 30.
31. Ad a)
32. Vietnamská komunita je co se týká počtu osob asijských etnik v ČR nejrozsáhlejší. Historický základ její přítomnosti byl položen již v 70tých letech tohoto století, kdy v tehdejší ČSSR pracovaly na základě mezivládních smluv stovky Vietnamců. Po roce 1989 došlo k enormnímu nárůstu počtu Vietnamců, kteří přicestovali - ať už legálně či ilegálně - do ČR. Tuto "vlnu" lze rozdělit do čtyř částí :
33. 1) osoby, které chtějí v ČR studovat některou ze středních či vysokých škol (jedná se o zlomek celkového počtu přicestovávších osob),
34. 2) osoby, které do ČR přicestují jako rodinní příslušníci Vietnamců, kteří jsou již na našem území usazeni a které zde začínají z valné většiny samostatně podnikat,
35. 3) osoby, které pocházejí z nejhudších oblastí Vietnamu a do ČR přichází i bez již předem vytvořeného zázemí s cílem zajistit si finanční prostředky pro svoji obživu, nemalou část těchto prostředků poté převádí zpět do rodné země,
36. 4) osoby, které Vietnam případně další státy opouští vzhledem ke svým kriminálním aktivitám, pro které jsou stíhány různými represivními složkami.
37. K proniknutí do ČR používají všech dostupných metod a kanálů, v široké míře využívají "mezer" v zákonech ČR.
38. Vyhodnocováním informací je možno sledovat, jak na území ČR postupně narůstá počet osob kriminálně závadových. Tyto osoby se postupně zapojily do nelegálních aktivit na našem území včetně páchání drogové TČ. V uplynulém období bylo možno pozorovat vzestup Vietnamců v hierarchii skupin obchodníků s OPL směrem "k vyšším postům" kdy např. distribuční řetězec "kosovští Albánci - Romové - Vietnamci" je nahrazen přímým propojením mezi albánskými dodavateli OPL a vietnamskými distributory, kteří tímto přebírají roli organizátorů distribuce OPL (a to i ve větším množství) do vlastních rukou. Část dovozu OPL je plně v rukou vietnamských organizátorů počínaje dovozem do ČR a konče jejich distribucí. K této TČ velmi často používají své vlastní firmy, jejichž legálním působením kryjí vlastní nelegální aktivity - mezinárodní obchod s OPL.
- 39.
40. Ad b)
41. Lze sledovat stálý růst podnikatelských aktivit, spočívající v zakládání obchodních společností a otvírání restauračních zařízení. I nadále bylo v ČR investováno mnoho zahraničního kapitálu, jehož původ je v mnoha případech přinejmenším nejasný. Existuje předpoklad, že v ČR je díky benevolentním zákonům tímto způsobem propíráno velké množství nelegálně získaných finančních prostředků. Vzhledem k problémům, které jsou způsobeny především jazykovou bariérou a naprosto rozdílnou mentalitou ras nebyly doposud v žádném případě prověřované informace "dotaženy" do fáze realizace konkrétní osoby. Dále je zřejmé, že čínští podnikatelé využívají v ČR bohatých zkušeností ze zahraničí - zakládání firem, vedení jejich účetnictví, řešení souvisejících právních problémů je na velmi vysoké kvalitativní úrovni, takže postižení případných nelegálních aktivit krytých takto precizně fungující firmou je velice obtížné.
42. Zhruba je možné říci, že do ČR přicházejí tři skupiny Číňanů a to
43. 1) obchodníci z chudých oblastí Číny,
44. 2) osoby kterým se v ČR dostane vysokoškolského vzdělání a které se v drtivé většině případů vracejí zpět do Číny,
45. 3) osoby, které ČR berou jako útočiště či úkryt před trestním postihem za své kriminální aktivity mimo ČR.
46. Ke vztahu Vietnamců a Číňanů je možné říci, že výrazné kontakty mezi oběma komunitami nebyla zaznamenána. Pokud k nim dochází, hrají Vietnamci spíše roli níže postavených "pomocných sil" určených na "hrubé práce" a ne rovnocenných partnerů.
- 47.
48. Ad c)
49. Od počátku roku 1996 byly získávány první poznatky o aktivitách občanů KLDR - převážně diplomatů, kteří měli být zapojeni do rozsáhlé sítě, dopravující OPL korejské provenience do evropských států. Byl získán vzorek OPL ("pylopon"), která je dle chemické analýzy značně podobná metamfetaminu ale slabší než "pervitin". "Pylopon" je dle získaných informací vyráběn z korejských rostlinných zdrojů. Ani v roce 2002 provedenými šetřeními nebyly potvrzeny dodávky této drogy na český nelegální trh.
- 50.
51. Ad d)
52. V současné době nejsou k dispozici hodnověrné informace o působení zločineckých skupin z dalších asijských zemí na území ČR.
53. Podle informací ze zájmového prostředí lze stávající migrační vlnu osob z Asie (především Číňanů a Vietnamců) - a tedy i nárůst TČ a dalších problémů s ní spojených - očekávat neustále i v následujících

- letech. Jako nejzájmovější skupiny se i do dalšího období jeví skupiny vietnamských a čínských obchodníků s OPL, osoby a jejich skupiny z jiných asijských zemí budou i nadále hrát podřadnou roli.
54. Celkově lze říci, že práce na výše uvedené problematice je komplikována a významně ztěžována především jazykovou bariérou, rozdílnou mentalitou a kulturními rozdíly mezi cílovými skupinami osob a pracovníky našich represivních složek. Proniknutí do zájmových struktur a získání informací potažmo důkazního materiálu je velmi problematické.
 55. Systematické shromažďování informací k nelegálním aktivitám osob původem z Asie a asijským zločineckým seskupením, které by byly činné v oblasti obchodu s a distribuce OPL bylo pracovníky NPC zahájeno v roce 1995. Vyhodnocením poznatků a informací týkajících se drogové problematiky bylo zřejmé, že od samého počátku je třeba rozlišně posuzovat působení osob, jejich skupin, původ a zdroj získávání zájmového sortimentu.

Důležitější však bylo, že pracovníci, zodpovědní za prosazování zákona zahájili proti asijské organizaci v České republice, provozující tuto lukrativní činnosti s drogami úder, který vyvrcholil na jaře r. 2000 s kódovým názvem "MAU" a pokračoval do podzimu r. 2001 s pátou v pořadí realizací s kódovým názvem "LAMA". Při těchto realizacích, které probíhaly postupně : jaro 2000 (obviněno 13 osob), na podzim r. 2000 (obviněny 4 osoby), na jaře r. 2001 (obviněny 4 osoby), v koncem léta r. 2001 (obviněny 3 osoby) a na podzim r. 2001 (obviněn jedem z organizátorů obchodu s OPL), byly provedeny domovní prohlídky při kterých byly zadrženy drogy, prostředky pro jejich zpracování a falza osobních dokladů. Tyto akce představovaly drogový zátah v České republice, který má doposud za následek zatčení 24 osob, kde se jedná o 14 osob vietnamské národnosti a 10 občanů české národnosti zapojených do nelegálních drogových obchodů. Tento případ může sloužit jako překvapující příklad rozsahu, v jakém asijské organizované skupiny získaly místo na nelegálním trhu s OPL. Asijské organizované skupiny začínají být ve stále větší míře zapojeny do páchaní vysoce organizované trestné činnosti. Není vyloučeno, že asijský organizovaný zločin se může pro instituce v ČR stát problémem číslo jedna. Aby represivní složky státní správy mohly čelit nebezpečí asijského organizovaného zločinu je nesmírně důležité, aby získaly přehled a znalosti o těchto organizacích. K tomuto byla vypracována informace, která poskytuje částečný přehled o asijských zločineckých organizacích působících na teritoriu České republiky a pochází z dostupných zdrojů a informací NPDC.

Na závěr nutno podotknout, že se podařilo najít partnera v dané problematice nejen u centrální databanky ve Wiesbadenu, kde jsou shromažďována veškerá data k asijským seskupením ale dokonce i u IP Hanoj, kde byla doposud komunikační bariéra represivních složek.

ARABSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY

Vyhodnocení za rok 2001 v boji proti obchodování s OPL po linii arabských zločineckých struktur
Jednou z problematik, kterou se zabývá Národní protidrogová centrála, je problematika arabských zločineckých struktur, které se zabývají dovozem, vývozem, prodejem a výrobou omamných a psychotropních látek. Jeho pracovníci sledují tyto skupiny, shromažďují informace, které pak vedou k realizaci těchto osob a zajištění finančních hotovostí a majetků, kterých touto činností získaly.

Jednou ze skupin, které se zabývají prodejem omamných a psychotropních látek na území ČR a to zejména v Praze, je skupina arabských prodejců, pocházejících zejména ze severní Afriky a Blízkého východu. Tyto skupiny se rozlišují podle několika kritérií, a to zejména dle státní příslušnosti a způsobu páchaní trestné činnosti, v některých ohledech i příbuzenské linie.

Organizovaná trestná činnost, týkající se prodeje drog, nyní zejména heroinu pocházejícího z Afghánistánu, Turecka a okolí, která se týká arabských prodejců, nemá ve většině případů vliv na původu osob, skupiny se formují z Arabů, dlouhodobě žijících v ČR. Arabové přitom zpravidla drogy do ČR nedováží, pouze je nakupují za velkoobchodní ceny a starají se o jejich distribuci mezi další arabské prodejce. V některých případech však dovoz drogy spolufinancují přes kosovsko-albánské gangy, které se starají o dovoz heroinu do ČR. Jelikož se nejedná o tak výhodný obchod (menší provize), tyto skupiny se zaměřují i na další druhy kriminality, ať už obchodování s lidmi, padělání dokladů, padělání kreditních a telefonních karet, padělání peněz, podvody, kapesní a drobné krádeže, loupeže a v menší míře i organizované krádeže nákladních vozidel. Výnosy z této činnosti buď zasílají svým rodinám, nebo si je uschovávají, případně investují do směnárny, kavárny a heren, které pak slouží jako základny a podhoubí, kde jsou získáváni další potenciální prodejci z řad azylových uprchlíků.

Skupiny, starající se o prodej drog, se v mnohém liší. Například v současné době prodej tzv. na ulici a to pokud se týká heroinu, ve většině případů organizují občané Tunisu, kteří drogy prodávají na telefon, tedy za pomoci svých mobilních telefonů a řady SIM karet, které neustále mění. Mění také místa prodeje a jsou velmi mobilní, neboť k prodeji užívají taxíků a osobních automobilů, které jsou evidovány na přítelkyně a jiné osoby, aby tak byla ztížena možnost odhalení. Dříve se konaly tzv. prodejní srazy, v současnosti již od tohoto způsobu prodeje ustupují a soustřeďují se buď na prodej v osobních automobilech, kdy nakupující nasedne do auta s arabskými prodejci (několika), tam mu je zkontrolován občanský průkaz, aby narkoman dostal strach a nemohl prozradit policii, že nakoupil od konkrétní osoby a současně si tak prodejci ověří věk narkomana, neboť vědí o následcích, kdy by vyšlo při vyšetřování najevo, že drogu prodali mladistvému. Stále však i přetrvává, že tito Tunisané si najímají za provizi (1 až 2 dávky heroinu denně) mladé narkomany, kteří prodávají za ně, oni pouze řídí, kam má nakupující přijet a má i přehled o prodaném zboží a výdělku. Další osoby, většinou Češi, pak tyto osoby chrání před možným přepadením, či policií. Tyto osoby pak přebírají větší část odpovědnosti při páchání trestné činnosti, stává se, že narkoman se předává a pachatelem se stává osoba, která bezprostředně mu prodala dávku drogy. Je pak značně ztíženo dokazování arabskému prodejci, že nese podíl viny i on. V roce 2001 se podařilo pracovníkům 3. odd. NPC objasnit jedno takové úmrtí narkomana, dalších několik úmrtí je v současné době dále šetřeno.

Na rozdíl od jiných států, jako např. Alžíru, mají Tunisané do ČR snadný přístup, jedná se o bezpečnou zemi, vízum je snadno vyřízeno a osoby, které do ČR přilétají z Tunisu, mají většinou našetřen nějaký kapitál, který zde snadno mohou rozmnožit. V ČR si najdou snadno přítelkyně, se kterými se ožení, mnohdy jen formálně a bydlí ve většině případů v podnájmech. Není neobvyklé, že těchto bytů si mnohdy platí několik, střídají je a používají jako skladiště drog. Jak vyplývá z šetření provedeného mezi Tunisany, život v ČR je snadný, není zde potřeba většího množství peněz a zákony jsou vůči nim liberální. Také potenciálních zákazníků zejména v Praze je mnoho, proto si i méně zručný prodejce může přijít na několika desítek tisíc Kč denně. Za tyto peníze pak nakupují nedostatkové zboží, např. nová auta francouzské proveniencí, náhradní díly do těchto vozidel, mobilní telefony, sklo. Toto zboží pak legálně vyvezou do zahraničí a poté velmi výhodně prodají v Severní Africe.

Alžírské skupiny, které se zabývají obchodem s OPL, většinou řídí Alžířané, žijící v ČR několik let, mnohdy z dob socialistické vzájemné pomoci. Tito lidé mají ve většině případů již české občanství, mají značné styky ve všech sférách státních zaměstnanců, nezřídka i policie a sami financují obchod s OPL, zejména s heroinem a prakticky monopolně s hašišem. Jako pešáky využívají alžírské státní příslušníky, žádající v ČR politický azyl,

neboť ve valné většině tito lidé nemají peníze, protože cesta do ČR stála většinu jejich úspor. Je faktem, že z 95 % zadržených prodejců drog z řad Alžírčanů, jsou žadatelé o azyl. Alžírčané, kteří byly pracovníky NPC realizovány v r. 2001 a nebyly žadatelé o azyl, byly právě organizátory prodejců OPL, v tomto případě s hašišem. Tyto skupiny jsou vysoce organizované, z arabských skupin prakticky na nejvyšší úrovni.

Kromě těchto skupin v ČR operují také menší skupinky Palestinců, kteří se zabývají prodejem OPL, jedná se o státní příslušníky zejména Libanonu a Jordánska. Osoby, které se zabývají prodejem OPL mají rozsáhlé styky v zemích Blízkého východu a některých zemí bývalého SSSR, jako třeba Ukrajiny, Dagestánu, Turkmenistán, Tádžikistán a dalších zemí. Většina těchto osob je nějakým způsobem propojena se skupinami jako Hamaas, Národní fronta pro osvobození Palestiny, Al Fatah a další, které jsou známi svými teroristickými útoky po celém světě. Pracovníky 3. odd. NPC bylo několik osob v minulém roce realizováno a tyto skutečnosti byly buď přímo, či nepřímo potvrzeny. Mnozí z realizovaných osob z řad Palestinců mají proto strach z deportace do svých rodných zemí, kde tresty za obchodování s OPL jsou daleko tvrdší, než v Evropě, mnohde jsou to tresty absolutní. Je ověřeno, že již zmínka cestou Interpolu do jejich rodných zemí znamená persekuci jejich rodin, v případě návratu i jejich vlastních osob, zejména pobyty ve vězení, odebrání cestovních pasů (i rodinám) a podobně. Šetřením zejména přes pobočky Interpol bývá zjišťováno, že u nás zadržené osoby mají kriminální minulost i ve svých rodných zemích, zejména obchodování se zbraněmi, výbušninami a hašišem.

Je faktem, že valná většina zadržených arabských prodejců, které realizovala NPC, pochází z výše uvedených tří skupin. Dalšími zadrženými bývají v menších počtech Arabové pocházející z Maroka, Egypta, Iráku a zemí arabského poloostrova. Ne vždy je ihned možné zjistit státní příslušnost u zadržené osoby, zejména prodejci z Tunisu se v mnoha případech vydávají za osoby pocházející z Alžíru, Iráku či dokonce Západní Sahary, tedy ze zemí politicky nestabilních a zmitajících se v občanských válkách, neboť jsou si vědomi, že je velmi těžké zjistit jejich domovský stát a pokud se vydávají za osoby z nestabilních států, tak jen proto, aby nemohli být dle našich zákonů soudně či správně vyhoštěni. Současně tomu napomáhá i „spolupráce“ s pobočkami Interpolu v arabských zemích, která je prakticky nulová. I přesto se daří zjišťovat pravou identitu a státní příslušnost těchto osob (např. dle přízvuku a hovorové arabštiny), avšak se značným zpožděním a soud proto nerozhodne o vyhoštění.

V minulém roce se pracovníkům NPC podařilo realizovat větší množství osob, které byly středními či vyššími články prodeje OPL zejména na území Prahy a snížit tak jejich počet. Dále jejich realizace způsobily strach mezi jednotlivými skupinami, neboť při realizaci jedné osoby či skupiny si nejsou jisti, zda se to samé nestane i jim. Zpravidla pak nějaký čas neprodávají OPL, případně vycestují např. do Tunisu na delší pobyt a vrátí se až po delší době. Tento strach také podněcují média, kde jsou ukazovány záběry zadržených prodejců, kdy materiály dodá NPC. Tyto reportáže mají pro arabské prodejce značně odstrašující dopad.

Pokud se týká klubového prodeje OPL, v minulém roce byly pracovníky NPC a dalších spolupracujících kriminálních služeb zlikvidovány prodejní místa v arabských barech v Praze 2, v okolí náměstí I. P. Pavlova, které byly několik let nechvalně známé jako centra prodeje OPL, kam se stahovali narkomani, kteří pak znečišťovali okolní domy a působili problémy v jeho okolí. Taktéž byl bohužel zadržen pracovník NPC i jeden příslušník republikové policie, který se podílel na distribuci OPL mezi arabskými prodejci, přičemž sám byl tři roky závislý na heroinu.

III. VNĚJŠÍ BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA

Přetrvává mínění organizátorů mezinárodního obchodu OPL o tom, že ČR je pro ně „bezpečnou zemí“, kde je možné se usídlit, proprat nelegální výnosy z obchodu OPL. Z operativních poznatků je známo, že jsou všeobecně známy :

- 1. lehce splnitelné požadavky na uznání legálního pobytu na území ČR*
- 2. jednoduchost založení krycích firem a prakticky bezrizikového praní "drogových" peněz*
- 3. relativně nízké náklady na provozování krycích firem, nízké životní náklady (s ohledem na jejich zisky)*
- 4. relativně nízké tresty ukládané v ČR za drogové delikty*
- 5. ochota občanů ČR zapojit se do obchodu OPL za nízké odměny*
- 6. vysoká pravděpodobnost uchránění majetku získaného z drogových obchodů před propadnutím*

Ve světle těchto skutečností se Policie ČR musí vyrovnávat s neustále rostoucími požadavky na přímou spolupráci se zahraničními partnery, nezbytné k ustanovení organizátorů mezinárodního obchodu OPL k prokázání jejich trestné činnosti.

V roce 2001 došlo k výraznému zlepšení spolupráce se SPOK a tím i k výraznému zlepšení kontroly finančních toků a zajišťování majetku pocházejícího z trestné činnosti, v tomto případě z obchodu s návykovými látkami.

IV. VNITŘNÍ BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA

Další nárůst drogově závislých osob, osob sahajících po droze jednou za čas, osob experimentujících s OPL velice nahrává samozřejmě potencionálním distributorům, dealerům i obchodníkům ve velkém.

Se změnou legislativy, trestně postihující i přechovávání OPL pro vlastní potřebu souvisí změna chování nakupujících a tím i distributorů OPL. Nedá se říct, že by došlo k absolutnímu vymizení otevřené

nabídky na ulici, ale podle našeho názoru došlo k rapidnímu poklesu. Pravdou je, že došlo již k teď doložitelné změně chování distributorů, kdy se málokdy najde u distributora více než jedno „psaníčko“ drogy. Přitom v případě prokázání prodeje na množství v první řadě ani tak není brán zřetel. Pravdou je také, že dochází k větší konspirativnosti prodeje. Dealři fungují na čísle mobilního telefonu, známém pouze pro úzký okruh zákazníků a toto číslo je relativně často měněno. Obchod se předem dohodne po telefonu, a setkání spojené s prodejem pak proběhne na přesně domluveném místě za několik vteřin, takže dokumentování je podstatně stíženě. Obdobného způsobu je využíváno i v případě domlouvání obchodu e-mailem po internetové síti, kdy se obchody často domlouvají z internetových kaváren.

Jinak se bezpečnostní rizika spojená obecně s jevem narkomanie nijak nezměnila.

Největší riziko plyne z rychlé a celkové devastace osobnosti, kterou dlouhodobé zneužívání zejména heroinu sebou přináší. Vysoce rizikový je samozřejmě nárůst osob HIV pozitivních, velké finanční náklady si vyžaduje léčba hepatitid.

Bezpečnostní rizika sebou nese největší ta skupina, která je vysloveně závislá na OPL. Zde se jedná zejména o heroin a amfetamin. Nákup na pětibné množství jsou tak vysoké že není možné je hradit z jiných zdrojů než pocházejících z trestné činnosti.

V jednodušším případě si závislé osoby vydělávají na svou dávku prodejem OPL, jsou placeni v „naturálních“. Velice běžná je u narkomanů homosexuální i heterosexuální prostituce, jsou snadnou kořistí pro pasáky a případně různé sexuální devianty, zejména pro pedofily.

Páchání násilné a majetkové trestné činnosti je dalším stupněm související trestné činnosti.

Od organizátorů obchodu OPL hrozí jiné druhy nebezpečí.

Jejich snaha o korupci policistů, dalších orgánů činných v trestním řízení pro ovlivnění vyšetřování, uložení trestu může snadno v případě neúspěchu přerůst v násilné projevy. Jejich oběti budou v první řadě svědci, ale ani násilí nebo vydírání policistů nebo pracovníků represivního aparátu se nedá vyloučit.

Zvyšuje se výskyt OPL i mezi policisty PČR. Policisté jsou sami konzumenty OPL a také se aktivně zapojují do trestné činnosti spojené s OPL.

V případě nasycení trhu hrozí až již lokální potyčky mezi jednotlivými skupinami dealerů, a v horším případě válka mezi příslušníky různých etnik o odbytiště.

V.

PROGNÓZA DALŠÍHO VÝVOJE

Na základě analýzy realizovaných případů, rozpracovaných věcí a získaných poznatků lze předvídat následující vývoj drogové scény v ČR do konce roku 2001 :

1. další nárůst počtu drogově závislých osob

2. přeskupování tzv. otevřených scén

3. další zvýšení konspirativnosti prodeje OPL

5. násilné řešení sporů o teritoria a sféry vlivu

6. narůstání snah o infiltraci do orgánů státní správy, respektive k vytvoření vlivných

kontaktů a ovlivňování již tak negativní operativní situace - další tlak na legalizaci drog

7. budování a provozování velkých laboratoří na výrobu syntetických drog, zejména

metamfetaminu

8. zvyšování počtu občanů ČR zapojených do mezinárodního obchodu OPL

9. nárůst úrovně zapojení občanů ČR do obchodu OPL i na mezinárodní úrovni

VI. SPOLUPRÁCE

1. ZAHRANIČNÍ VZTAHY, STYKY, SPOLUPRÁCE

V rámci mezinárodní spolupráce bylo uskutečněno 8 výjezdů do SRN, 2 výjezdy do Polska a jednotlivé výjezdy do Rakouska, Švédska, Anglie, Maďarska, Slovenska, Nizozemí, Turecka a USA. V ČR byly naopak přijaty delegace Nizozemí, Dánska, Norska, Švýcarska, SRN, Švédska, Itálie a Anglie. V průběhu uvedeného období proběhla celá řada jednání se styčnými důstojníky jednotlivých zemí a dvakrát byli přijati pracovníci policejního prezidia SRN.

2. SPOLUPRÁCE S MIMORESORTNÍMI SUBJEKTY

Již tradičně byla spolupráce nejintenzivnější s GŘC, s protidrogovým oddělením odboru boje proti podloudnictví. Tato spolupráce je již dlouhodobě na velmi vysoké úrovni, v současné době pracují dvě stálé společné pracovní skupiny a podle potřeby se vytváří další skupiny k řešení aktuálních kauz.

Na dalším místě je nutné uvést Samostatný inspektorát OPL Ministerstva zdravotnictví ČR, kde je zejména na úseku prekursorů a Efedrinu spolupráce velmi přínosná. V letošním roce pokračovala velice intenzivní spolupráce na problematice mezinárodního nelegálního obchodu s Rohypnolem o výrobce Léčiva Praha. V této věci se společně se SIOPL MZ provedlo několik kontrol lékáren a distributorů léčiv.

V součinnosti s těmito partnery, tedy PDO GŘC a SI PLO MZ, probíhají programy Phare zaměřené na prekurzory a syntetické drogy. Dále se pokračuje v mezinárodních projektech PURPLE - kontrola výroby a

obchodování s manganistanem draselným, klíčovou pomocnou látkou pro výrobu kokainu a obdobný projekt probíhá i na úseku kontroly acetanhydridu, nezbytného k výrobě heroínu.

VII. PREVENTIVNÍ ČINNOST

V hodnoceném období pokračovalo vydávání Bulletinu. Preventivní činnost spočívala ve specifické protidrogové prevenci. Byl realizován ve spolupráci s Preventivně informační skupinou OŘ PČR v Českých Budějovicích týden boje proti drogám. V průběhu celého roku probíhaly besedy se žáky základních a středních škol v Muzeu PČR. Byl realizován celoplošný projekt pro oblast Sokolovska a Karlovarska.

Další činnost specializovaného pracoviště Národní protidrogové centrály - Skupiny metodiky a prevence byla zaměřena na přednášky na Středních policejních školách v Praze, Jihlavě a Holešově. Byly provedeny i plánované přednášky pro policisty ve Školním policejním středisku Správy Jihomoravského kraje v Brně.

V roce 2001 byly rovněž provedeny besedy s vojáky v nástupních termínech do armády ČR. Jedná se o dlouhodobé projekty mezi NPC a příslušnými útvary.

VIII.

PROBLÉMY V PRÁCI V OBLASTI BOJE PROTI DROGOVÉ

TRESTNÉ ČINNOSTI

National Focal Point

Kromě plnění úkolů vyplývajících z Národní strategie pro rok 2000 – 2004 plní Národní protidrogová centrála SKPV PČR zejména úkol při realizaci Národní bodu pozorování. Jedná se o společné analytické pracoviště PČR – NPC a protidrogového oddělení odboru boje proti podlounictví GŘC. Cíle tohoto společného pracoviště jsou následující:

- zaručit kompletní statistické zpracování všech záchytů OPL a realizovaných pachatelů
 - odstranit zdvojení statistických výkazů
 - zaručit kompletnost údajů u všech položek sledovaných EMCDDA
 - odstranit možnou dvoukolejnost zpracovávaných případů
 - zlepšit koordinaci spolupráce za zahraničím
- Zdroje informací budou následující:
- centrální informační systémy provozované PČR
 - centrální informační systémy provozované Celní správou ČR
 - informační systémy jednotlivých zainteresovaných subjektů PČR
 - jednotlivé útvary až jednotliví policisté PČR
 - jednotlivé ICFS až jednotliví pracovníci Celní správy ČR
 - Kriminalistický ústav P ČR jednotlivé OKTE správ krajů P ČR
 - Ústřední celní laboratoř CS ČR
 - Výpovědi jednotlivých pachatelů

Z takto získaných informací jsou plánované výstupy ze společného analytického pracoviště:

- Komplexní podklady pro hlášení EMCDDA a to:
 - statistika zadržených drog
 - statistika pachatelů
 - přehled o čistotě zadržených drog
 - přehled o cenách drog
- nestandardní statistické výstupy

V rámci plnění tohoto úkolu byla podána žádost o revokaci usnesení vlády. Byl vypracován projektový záměr na schválení DROGOVÉHO ANALYTICKÉHO FONDU. Je připravován nábor a vzdělávání budoucích pracovníků. Do resortu MV byly poukázány peníze na softverový prostředek. Tendr na výběr cestou PHARE v dubnu 2002. byla již realizovaná změna statistických položek.

PŘÍKLADY REALIZAČNÍCH AKCÍ NPC V ROCE 2001:

CEREBIL celkem trestně stíháno v ČR 12 osob, z toho 4 osoby pocházející z Kosova a ostatní občané České republiky. Výsledkem této velice úspěšné a rozsáhlé operace byl záchyt 31 kg heroínu ve Velké Británii, 1,5 kg v Rakousku a 1kg ve Švédsku. V zahraničí bylo odsouzeno 10 pachatelů. Na území České republiky nedošlo k žádnému zajištění zásilky. Nejzajímavější na této operaci je skutečnost, že hlavní organizátoři byli poprvé stíháni za stejnou trestnou činnost již v roce 1993, podruhé v roce 1996 a přitom nedošlo k jejich pravomocnému odsouzení. Všichni byli propuštěni před, anebo po uplynutí vyšetřovací vazby. Přitom kurýři z řad občanů ČR, kteří pro tuto skupinu pracovali byli potrestáni v zahraničí odnětím svobody v rozsahu od 5 do 27 let.

RED obviněno celkem 13 osob a z toho 7 ve Švýcarsku 4 osoby v SRN a dvě osoby u nás. Kurýři a to 5 osob bylo českého původu a zbytek občané pocházející z Kosova. 17 kg heroínu zajištěného ve Švýcarsku, 6 kg v SRN.

KUZEY celkem 16 stíhaných osob, z toho 6 Albánců z Makedonie 3 osoby z Kosova 4 pachatelé českého původu, jeden občan Nigérie, jeden občan Tunisu, jeden občan Mali. Výsledkem byl záchyt 2,8 kg heroínu, paracetamol, laboratorní váhy, 4 ks lis s příslušenstvím, 3x pistole, 1x samopal ráže 9mm zn. Agram+munice. Zásilky byly zachyceny na území České republiky.

MAMUT trestně stíháni čtyři pachatelé a z toho 2 dva Albánci z Makedonie a dva pachatelé českého původu. Zajištěno 1300 g heroínu na území ČR.

RAM celkem realizováno 12 osob a z toho 5 Čechů, 5 ze zemí bývalé Jugoslávie a 2 Francouzi. Zajištěno 76 kg heroínu a z toho (SRN 40 kg, 11kg Španělsko, 5 kg Švédsko, 5kg Holandsko a 12 kg Švýcarsko) na území ČR byl záchyt 3kg heroínu. Dále bylo u nás v rámci domovních prohlídek zajištěno 4 ks nelegálně držených zbraní, 11 ks platebních karet mezinárodních bank a asi 100ks falešných dokladů (pasy, ŘP atd.).

22 VÝROČNÍ ZPRÁVA 2001

FARAON. *Ve dnech 19. a 24.09.2001 proběhla na základě informací předaných italskou policií a na základě předchozího rozpracování realizace s názvem dvou občanů Ruské federace ázerbajdžánského původu RADOŇSKÉho Mushviga Bachadira, roz. SHIKHALIEVa, nar. 2.6.1968, a SAFAROVa Rustama, nar. 20.7.1975, a českého občana BENDA Jan, nar. 25.7.1968, pro spolupachatelství k tr.činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 9 odst.2 k § 187 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 4 písm. c) tr. zákona. SAFAROV a RADOŇSKÝ dne 21.5. 2000 v Praze 1, ul. Elišky Krásnohorské poblíž restaurace Tam-Tam předali Janu BENDOVÍ osobní motorové vozidlo zn. Seat Toledo, spz CVK 32-99, ve kterém bylo ukryto 7,64 kg kokainu a 2,13 kg heroinu. BENDA s vozidlem odjel do Italské republiky, kde jej ve večerních hodinách v Riveggio předal Kamelu KHADRAOUIMU, nar. 14.5.1965, přičemž byli po předání oba zatčeni orgány Italské republiky*

CARLOS I. – zadržení dva alžírští prodejci hašiše, kteří v nonstop herně v centru Prahy prodávali hašiš i osobám mladším 15 let. Na místě a při domovních prohlídkách bylo zajištěno 1500 gramů marockého hašiše, 500 gramů marihuany, 60000,- Kč v hotovosti. Současně zmizel trh s hašišem v centru Prahy, který byl řízen arabskými prodejci, do baru, ve kterém se prodával hašiš, přestali chodit Arabové. V průběhu šetření byl zjištěn poznotek k dalšímu arabskému prodejci heroinu, který prodával heroin osobám mladším 15 let. Tento Alžírčan byl Městským soudem Praha odsouzen k 10 letům odnětí svobody a vyhoštění na dobu neurčitou.

CARLOS II. – v těsném sousedství baru, kde se prodával hašiš (CARLOS I.) byl nechvalně známý bar, který byl centrem arabských prodejců drog, zejména heroinu a pervitinu a kde se setkávali narkomani, kteří po zakoupení drogy budili v okolí veřejné pohoršení. Na tuto skutečnost upozorňovalo i veřejné mínění a to i za pomoci médií. Při této akci bylo zadrženo celkem 8 arabských prodejců OPL, kteří ve valné většině prodali OPL osobám mladším 18 let. Po zásahu a dalším zatýkání bylo docíleno uzavření baru a odchodu narkomanů z této lokality.

ROMA – při této akci byl zadržen jeden z předních palestinských překupníků bílého a hnědého heroinu v Praze, který ve velkém množství prodával heroin dealerům a to i zahraničním, zejména ze severovýchodních zemí. Ve Finsku byl zadržen kurýr se 300 gramy heroinu, v Praze byl v návaznosti na tuto akci zadržen český občan, který po několik let prodával heroin ve vozidle Ford Transit a to tak, že se každý den neustále přesunoval po Praze a tím ztěžoval své dopadení. Při závěrečné akci, kdy tito dva pachatelé byli zadrženi, bylo zajištěno na místě a při domovních prohlídkách 170 gramů bílého heroinu, marihuana a tablety extáze. Současně bylo zajištěno přes 700000,- Kč v hotovosti, padělaný cestovní pas a prokázán byl prodej cca 1 kg bílého heroinu. V současné době čekají oba pachatelé na rozsudek.

FAKIR – v této akci, která probíhala ve spolupráci s německou kriminální službou, byla zdokumentována trestná činnost skupiny třech pachatelů, občanů SRN, kteří po několik let jezdili do Prahy nakupovat heroin, který v SRN výhodně prodali. Na jednoho z pachatelů byl dokonce za obchodování s heroinem v SRN vydán příkaz k zatčení, proto se skrýval v ČR a zde páchal další trestnou činnost. Tito prodejci nakupovali heroin od libanonského státního příslušníka. Při jeho zadržení bylo zajištěno přes 50 gramů pervitinu, 30 gramů heroinu, zajištěno cca 80000,- Kč, mobilní telefony a odcizené vozidlo Audi, které užíval k prodeji OPL. Současně mu byla prokázána příprava prodeje cca 500 gramů heroinu a pervitinu do SRN. Další spolupachatelé, němečtí kurýři, kteří jak již bylo zmíněno, zásobovali německý trh, byli později zadrženi na hraničním přechodu v SRN, k dyž z ČR vyváželi 14 gramů heroinu. O měsíc později byl zadržen i jeho bývalý tuniský komplic, který byl zadržen s 10 gramy pervitinu a který byl současně obviněn i z trestných činů vydírání.

LAZAR – akce vyplynula z celoročního šetření k arabským prodejcům heroinu, kdy byla zadokumentována trestná činnost policisty ČR, který spolupracoval s těmito dealery a sám se podílel na distribuci heroinu, neboť byl přes tři roky sám závislý na heroinu (pod vlivem OPL i vykonával povolání policisty). Ve spolupráci s Inspekcí Ministra vnitra byl tento policista zadržen ve chvíli, kdy předtím nakoupil od těchto osob několik gramů heroinu. V průběhu vyšetřování pak vyšlo najevo, že některé z osob přiměl si aplikovat nitrožilně heroin i přesto, že sami nikdy žádnou drogu neužívaly. Taktéž bylo zadokumentováno, že jako záruka (neboť měl značné

dluhy) posloužil k nákupu heroínu policejní odznak z uniformy jako protihodnota prodáváného heroínu. V současné době čeká již bývalý policista na rozsudek ve vazební věznici.

SAFARI – na základě poznatků, týkajících se prodeje heroínu skupinou alžírských prodejců heroínu v lesním porostu v Praze 3, jehož terén byl značně rozsáhlý a těžký, byla zadržena tříčlenná skupina těchto prodejců. Obtížnost zadržení spočívala v rozsáhlosti lesa, možnostmi mnoha únikových cest. Na místě bylo přitom zadrženo cca 40 narkomanů, dalších cca 60 se z kapacitních důvodů nepodařilo zadržet. Nicméně i na základě těchto svědků byl těmto prodejcům prokázán prodej nejméně 500 gramů heroínu, číslo bude však pravděpodobně vyšší.

BEBET – v závěru roku 2002 byla po 7 měsíčním sledování zadržena skupina osmi osob, kterou vedl Tunisan, starající se společně se svou milenkou o distribuci heroínu na území celé Prahy. Využíval několik prodejců z řad narkomanů, kteří nesli celou tíhu prodeje, on pouze „kasíroval“ a rozvážel heroin. Heroin byl kvalitní, proto několik z narkomanů po jeho aplikaci zemřelo. V současné době se podařilo prokázat zavinění na smrti jednoho z narkomanů, další okolnosti ostatních úmrtí jsou v šetření. Při zadržení a domovních prohlídkách se podařilo sice zadržet jen 10 gramů heroínu a 103000,- Kč v hotovosti a mobilní telefony, avšak dle vyjádření svědků a obviněných jen počet jejich klientů překračoval 450 osob. Zatím byl také prokázán prodej cca 3000 gramů heroínu v hodnotě cca 3000000,- Kč, vyšetřování však pokračuje a čísla nemusejí být konečná.

MOST – RADON. Dlouhodobě rozpracovávané akce ukončená v prosinci 2001. V rámci této akce byla pracovníky NPC SKP zadokumentována trestná činnost skupiny pachatelů, kteří se zabývali ve velkém rozsahu výrobou a distribucí drogy PERVITIN v rámci Severočeského, Jihočeského a Středočeského kraje. Organizátor této skupiny byl dne 28.10.2000 na schůzce za účelem prodeje 2 Kg pervitinu skupině ruský hovořících osob zastřelen a jeho tělo bylo nalezeno následujícího dne v odpadní jímce u obce Radonice, okr. Praha - východ. Pracovníky NPC SKP a SKP České Budějovice byly v měsíci říjnu 2001 realizovány dvě osoby, které byly napojeny na uvedenou skupinu pachatelů a zabývaly se převozem pervitinu z Teplíc do Českých Budějovic, kde byl tento pervitin dále distribuován. U těchto osob bylo při realizaci zajištěno 250 g pervitinu. V souvislosti s uvedeným byl pracovníky NPC SKP následně zrealizován v Teplících výrobce pervitinu, který působil v rámci této skupiny pachatelů. Při provedených domovních prohlídkách byla zajištěna rozsáhlá laboratoř na výrobu psychotropní látky pervitin, značné množství chemikálií na jeho výrobu, dále cca 15 Kg EFEDRINU a 500g PERVITINU před dokončením. V souvislosti s vraždou jedné z hlavních osob této skupiny pachatelů byl Policejním prezidentem ČR zřízen pracovní tým pod názvem RADON s cílem objasnění této závažné trestné činnosti. Při provedené domovní prohlídce u zavražděného bylo nalezeno 3,300 Kg EFEDRINU na výrobu PERVITINU. Pracovníkům NPC SKP a týmu RADON byla následně ustanovena a rozpracována skupina osob z býv. SSSR, která zorganizovala vraždu shora uvedené osoby a která se zabývala na území ČR výrobou a distribucí psychotropní látky pervitin. Při následně provedených realizacích bylo sděleno obvinění z trestné činnosti na úseku drog ve vztahu k vraždě celkem šesti osobám z býv. SSSR, mezi kterými byl hlavní organizátor této skupiny pachatelů. Při domovních prohlídkách bylo dále zajištěna rozsáhlá laboratoř na výrobu pervitinu, 1 Kg hotového pervitinu a 1 samopal Jugoslávské výroby včetně střeliva. Tato skupina pachatelů měla napojení na další osoby zejména v SRN a dalších zemích západní Evropy, kam taktéž dovážela pervitin. Dále byly provedeny dílčí realizace dalších osob napojených na tuto skupinu ruský hovořících pachatelů, při kterých bylo sděleno obvinění celkem deseti osobám zajištěny tři laboratoře na výrobu pervitinu a větší množství drog. Pracovníky NPC SKP a týmu RADON KÚ PP ČR

24 VÝROČNÍ ZPRÁVA 2001

bylo tedy v rámci akce "MOST" celkem zrealizováno 18 pachatelů závažné organizované trestné činnosti na úseku drog v souvislosti s tr. činem vraždy. Dále bylo zlikvidováno 5 nelegálních laboratoří sloužících k výrobě psychotropní látky pervitin. Při provedených domovních prohlídkách bylo dále zajištěno celkem cca 4,800 g EFEDRINU, 1.750 g PERVITINU, 107 Ks EXTÁZE a 1 samopal Jugoslávské výroby včetně střeliva.

MISTER. Rozpracovávání a realizace skupiny pachatelů zabývajících se výrobou pervitinu, jeho následnou distribucí a dále pak rovněž zajišťování hlavního prekursoru pro výrobu - efedrinu a jeho další distribucí. Rozpracovávání uvedené skupiny bylo započato v měsíci říjnu roku 2000 a ukončeno bylo v prosinci 2001. Postupem rozpracovávání byly zjišťovány poznatky k jednotlivým výrobcům pervitinu které spojoval zdroj hlavního prekursoru - efedrinu. Jako první byl realizován výrobce pervitinu který pervitin vyráběl v místě svého trvalého bydliště v Kralupech nad Vltavou a vyrobený pervitin distribuoval pomocí dalších osob na území celého středočeského kraje včetně hlavního města Prahy. V místě jeho bydliště byla zajištěna kompletní laboratoř umístěná prakticky v celém prvním patře rodinného domku a dále 4 ks nelegálně držených krátkých střelných zbraní. Dalším realizovaným případem byla dvojice pachatelů z Prahy 10, kdy jmenovaní pervitin vyráběli na různých místech v Praze a finální dokončení prováděli ve svém trvalém bydlišti. Laboratorní pomůcky pro výrobu pervitinu, zejména pro jeho dokončení byly pracovníky policie zajištěny při zadržení pachatelů. Dalším realizovaným výrobcem pervitinu byl muž z Prahy 4, který výrobu prováděl zásadně mimo své trvalé bydliště a byl zadržen v obci Panoší Újezd poblíže Rakovníka a to bezprostředně po dokončení výroby. Uvedená realizace proběhla pod názvem "LIS". U této věci byla potvrzena skutečnost akutního nedostatku efedrinu na nelegálním trhu v polovině roku 2001 a následnou snahu nahradit tento prekursor jinými zdroji, např. léčivými obsahující efedrin. K výrobě pervitinu byl totiž použit lék Modafen a to v množství 0,5 kg. V souvislosti s tímto výrobcem byly zadrženy další 2 osoby které zajišťovali distribuci pervitinu popřípadě vhodné prostory pro umístění laboratoře. V tomto případě byla rovněž zajištěna rozsáhlá laboratoř pro výrobu pervitinu, kterou pachatel stěhoval do jednotlivých míst výroby. Další akce byla zaměřena na oblast distribuce vyráběného pervitinu při které bylo zadrženo 6 osob zabývajících se distribucí pervitinu hlavně v oblasti města Kladno, Slaný ale rovněž Teplice a Praha. Na závěr celé výše jmenované operace "MISTER" byla realizována žena zdržující se v Praze 8, která zajišťovala prekursor - efedrin pro většinu výrobců na území hl.m. Prahy a okolí. Efedrin jmenovaná získávala z různých kanálů (osob arabské národnosti i osob z bývalé Jugoslávie). Postupem doby však zdroje efedrinu přestaly existovat a nové zdroje se jmenované nepodařilo zajistit. (edostatek efedrinu na nelegálním trhu byl z větší části zapříčiněn odstávkou výroby v továrně specializující se na tuto výrobu v Roztokách u Prahy). Pachatelka postupem doby přestala efedrinem disponovat a její trestná činnost se omezila na nákup a další prodej pervitinu ovšem v omezených množstvích. Jmenovaná pachatelka byla zadržena v rámci samostatné akce pod názvem "Doga" Při operaci "MISTER" bylo zadrženo celkem 14 pachatelů z nich 12 bylo umístěno do vyšetřovací vazby. Dále byly zajištěny 4 kompletní laboratoře na výrobu pervitinu, 4 střelné zbraně a vyrobený pervitin ve zbytkových množstvích do 50-ti gramů.

BISKUP. Rozpracování a realizace skupiny pachatelů tr. činnosti na úseku výroby a distribuce pervitinu bylo prováděno ve dvou částech. V první etapě bylo ve spolupráci NPC, GŘC a GER Norimberk/SRN a KÚV Plzeň rozpracováno a realizováno 5 pachatelů rómského původu v prostoru Chebu, kdy zásobovali Chebsko a SRN po dobu min. od léta 1999 do dubna 2001 pervitinem. Při realizaci pachatelů bylo zajištěno 30g pervitinu, tři krátké palné zbraně a náboje a všichni pachatelé byli umístěni do vyšetřovací vazby. Ve druhé etapě byl ve spolupráci NPC, BLKA Mnichov s využitím skrytých vyšetřovatelů BLKA a ÚV hl.m. Prahy

rozpracován a realizován distributor pervitinu z Písku. Uvedený pachatel TČ nabízel pro trh v SRN celkem 5kg pervitinu v hodnotě 160.000,-DEM a předal vzorek pervitinu čistoty 98,5%. Při jeho zadržení byl zajištěn 1kg pervitinu, za který požadoval 30.000,-DEM. Pachatel byl rovněž umístěn do vyšetřovací vazby.

PES. V měsíci březnu 2001 bylo pracovníky NPC SKP ve spolupráci s pracovníky Expozitory ÚOOZ SKP Hradec Králové, OBOZ S. hl.m. Prahy, SKP Praha 4, SKP Svčk, SKP Pardubice, SKP Chrudim a SKP Ústí nad Orlicí ukončeno rozpracovávání skupiny pachatelů, kteří se zabývali ve větším rozsahu nedovolenou výrobou psychotropní látky pervitin, kterou dále distribuovali v rámci Středočeského a Hradeckého a Pardubického kraje. Dne 26.3.2001 byli pracovníky Zásahové jednotky Stčk zadržen muž a žena, kteří v rekreačním objektu v obci Senohraby okr. Praha-východ právě vyráběli pervitin. V tomto objektu bylo následně zajištěno rozsáhlé laboratorní zařízení na výrobu pervitinu, chemikálie potřebné na výrobu pervitinu a menší množství vyrobeného pervitinu připraveného k distribuci. Bezprostředně po zadržení těchto osob následovalo zatýkání osob dealerů v Pardubickém a Hradeckém Kraji. Celkem bylo zadrženo sedm. Na všechny zadržené byla uvalena vyšetřovací vazba. Akce PES ukázala naprosto příkladnou spolupráci všech zúčastněných složek Služby kriminální policie a dalších policejních součástí, která vedla k řádnému zadokumentování uvedené trestné činnosti.

ADVENT. V průběhu měsíce listopadu a prosince 2001 byla pracovníky NPC SKP, SKP Tábor a SKP Benešov rozpracována skupina pachatelů, kteří se zabývali nedovolenou výrobou psychotropní látky pervitin a její následnou distribucí v rámci hl. m. Prahy, na Benešovsku a Táborsku. V období od 10.12. - 14.12.2001 bylo pracovníky NPC SKP, SKP Benešov a SKP Tábor zadrženo celkem 6 pachatelů výše uvedené trestné činnosti. Při provedených domovních prohlídkách byla zajištěna rozsáhlá laboratoř na výrobu psychotropní látky pervitin, větší množství chemikálií na jeho výrobu, cca 2 Kg léku MODAFEN ze kterého byl pervitin vyráběn, dále cca 100 g Marihuany a střelná zbraň.

TAUS. Orgány KP Domažlice byl získán poznatek, že na Domažlicku dochází k výrobě OPL - metamfetaminu, který má být údajně vyvážen do SRN. Poznatek byl rozpracován s pracovníky NPC. Bylo zjištěno, že výrobou se zabývá bývalý policista, který dojíždí na Domažlicko od dubna 2000 a to pravidelně jednou týdně. Dne 19.9.2001 byla provedena realizace uvedené osoby, která byla zadržena při odjezdu z Domažlicka ve svém motorovém vozidle. Prohlídkou vozidla bylo zajištěno celkem 2,216 g pervitinu. Dále byla provedena domovní prohlídka při které bylo nalezeno 1,655 g pervitinu, 1 ks pistole zn. Strum a 50 ks nábojů a bylo zajištěno na hotovosti 420.000,- Kč. Celkem bylo zajištěno 3,781 g metamfetaminu

KEŇA. Pracovníky exp. ÚOOZ Brno byla ve spolupráci s NPC, GŘC a KRIPO SRN rozpracována a realizována skupina pachatelů TČ, podílejících se na výrobě a distribuci methamfetaminu ve velkém množství v prostoru Brna, Prahy a dále do SRN. TČ byla zadokumentována a při realizaci byla zajištěna nedaleko Prahy laboratoř ve fázi "varu" 0,5kg methamfetaminu a při následných domovních prohlídkách byly dále zajištěny 4kg substance ephedrinu a krátké palné zbraně. Celkem bylo zadrženo 8 pachatelů. Skupina od r. 1999 do poloviny r. 2000 vyrobila min. 80kg methamfetaminu a cenová relace při prodeji uživatelům se pohybovala v rozmezí 500,- - 1.500,- Kč za 1g.

BRAVO - ve spolupráci s expoziturou ÚOOZ Brno byla realizována skupina 6 pachatelů, občanů ČR, která nabízela k prodeji větší množství tablet XTC. Během akce bylo při zatčení pachatelů v Brně zajištěno 10.000 kusů tablet XTC, následným šetřením a při prováděných domovních prohlídkách bylo v Praze zajištěno dalších 10.000 kusů tablet XTC a 0,75 kg

hašiše. V průběhu vyšetřování bylo zadokumentováno, že si hlavní organizátor v době od července do listopadu 2001 vydělal prodejem XTC více než 500.000,- Kč.

Zajištěné tablety XTC obsahovaly účinnou látku MDMA s čistotou od 35 do 39 %.

SBĚRNA I. - ve spolupráci s expoziturou ÚOOZ Teplice byl realizován případ nelegálního dovozu a distribuce AMFETAMINU z Polska. Byli zatčeni 2 polští občané, kteří dovezli do ČR minimálně 0,5 kg AMFETAMINU a 1 občan ČR, který organizoval síť distribuce této drogy. K odběratelům zejména patřily osoby pracující v různých nočních klubech v okresech sousedících se SRN. Během rozpracování bylo zjištěno, že jejich předcházející zásilka v množství 1 kg byla nalezena polskými policisty při rutinní kontrole lůžkového vagonu rychlíku z Varšavy do Prahy.

IZI- ve spolupráci se Správou hl.m.Prahy, policejními útvary Slovenska a SRN byl realizován kosovský Albánec, podezřelý z pašování EFEDRINU ze Srbska do ČR. V průběhu rozpracování bylo zjištěno, že podezřelý je zapojen do organizované skupiny páhající rozsáhlou trestnou činností hospodářského a majetkového charakteru, za kterou byl následně v ČR odsouzen.

FLASH - ve spolupráci s Národní protidrogovou jednotkou PZ SR byla rozpracována a následně realizována (Karviná, Bratislava) organizovaná skupina pachatelů. Tito ho v ČR nelegálně nakupovali EFEDRIN a následně ho propašovali do SR, kde docházelo k výrobě a následné distribuci metamfetaminu, někdy docházelo k výrobě metamfetaminu již na území ČR (okres Karviná) a k jeho následnému vývozu do SR.

ROHYPNOL - v Praze a okolí byla realizována skupina 4 osob, která se podílela na nelegální distribuci nejméně 612.200 kusů tablet ROHYPNOLu a 1.635.200 kusů tablet DIAZEPAMu. Mezi pachateli byla majitelka lékárny, lékárnice a lékař. V průběhu vyšetřování byla zadokumentována i rozsáhlá hospodářská trestná činnost.

HUSTOPEČE - byl v regionu Jižní Moravy realizován pracovník lékárny, který se dopustil trestné činnosti tím, že bez řádného povolení v průběhu 9 měsíců prodal do zahraničí 1.200.000 kusů tablet ROHYPNOLu.

IX.

Celkové výsledky NPC

Realizace

V uvedeném období bylo uskutečněno NPC v ČR celkem 118 realizačních akcí, při kterých bylo obviněno 241 pachatelů, kterým bylo bezprostředně při realizaci sděleno obvinění celkem pro 480 drogových trestných činů, u většiny obviněných bude počet prokázaných skutků v průběhu vyšetřování narůstat. V rámci provedených akcí bylo zatčeno a obviněno 70 cizinců.

Celkový statistický přehled výsledků je uveden v příloze.

Zajištěno drog

V roce 2001 bylo v rámci činnosti NPC SKP P ČR provedeno 118 realizací při kterých bylo realizováno 243 osob z toho 70 cizinců, pro 631 trestných činů.

V průběhu roku bylo pracovníky NPC SKP P ČR zadrženo:

- 30 702 dávek heroinu*
- 60 617 dávek metamfetaminu*
- 0,5 kg amfetaminu*
- 20 171 dávek kokainu*
- 3,512 kg hašiše*

- *0,171 kg marihuany*
- *20 247 ks tablet extáze*
- *1 kg modafenu*
- *1,5 litru solutanu*
- *17 laboratoří*

Ve spolupráci se zahraničními partnery (Dánsko, Nizozemí) zadrženo v Nizozemí 25 kg hašiše.

V rámci společné pracovní skupiny Crystal (Bavorsko, Sasko, Sasko-Anhaltsko, Durynsko) a další spolupráce s BKA, ZKA, bylo zajištěno v SRN nejméně 8 kg metamfetaminu-crystal.

X.

CELKOVÉ STATISTICKÉ ÚDAJE O DROGOVÉ SCÉNĚ V ČR

ZA ROK 2001

Statistické údaje z oblasti výsledků potlačování nabídky omamných a psychotropních látek za celou Českou republiku, tedy za Policii ČR i za Celní správu ČR jsou uvedeny v následujících tabulkách a grafech.

Podle Českého statistického úřadu v roce 2000 :

- 15.000 uživatelů spotřebovalo při průměrné denní dávce 1 gramu 20% heroinu přes 5 tun této drogy
- 22.500 problémových uživatelů pervitinu spotřebovalo při průměrné denní dávce 0,6 gramu přes 3,5 tuny
- 1860 konzumentů při průměrné spotřebě 2,5 gramů kokainu měsíčně spotřebuje kolem 50 kg
- nepravidelný počet konzumentů LSD a dalších halucinogenů – odhaduje se na 6.540, kteří při užití jedenkrát za měsíc spotřebují kolem 80.000 dávek
- u taneční drogy extáze se odhaduje minimálně 5.820 uživatelů se spotřebou jedné tablety týdně, tedy celková spotřeba za rok je minimálně 300.000 tablet
- odhadovaný počet 250.000 konzumentů s průměrnou spotřebou 2 gramy týdně spotřebuje za rok asi 25 tun konopných drog.

Droga	Počet konzumentů	Cena na ulici (Kč za g, ks)	Průměrná spotřeba za rok (g, ks)	Hodnota konečné spotř /mil.Kč/
HEROIN	15 000	1.000	360	5 400
PERVITIN	22 500	900	180	3 645
KOKAIN	1 860	2 250	30	126
LSD/HALUCINOGENY	6 540	200	12	16
EXTÁZE	5 820	175	50	51
KONOPNÉ DROGY	250 000	250	100	6250
CELKEM	301 720			15 487

zdroj: Český statistický úřad

Tento finanční odhad vychází ze spodní hranice. Odhad HDP ČR za rok 2000 čini 1 959 mld Kč, spotřeba drog pak dosahuje 0,8% HDP.

V návaznosti na narůstající počet uživatelů drog ukazuje následující tabulka předpokládaný vzestup drogové kriminality.

Rok	zjištěno	Meziroční	Rozdíl	Objasněno	Tj.%	Stiháno	Meziroční	Rozdíl
-----	----------	-----------	--------	-----------	------	---------	-----------	--------

30 VÝROČNÍ ZPRÁVA 2001

		<i>rozdíl</i>	<i>v %</i>			<i>osob</i>	<i>rozdíl</i>	<i>v %</i>
1995	999	616	160,8	993	99,40	204		
1996	1592	593	37,2	1586	99,62	847	+643	315,2
1997	2404	812	33,8	2391	99,46	932	85	10,0
1998	4157	1753	72,9	4135	99,47	1124	192	20,6
1999	6100	1943	46,7	6063	99,39	1436	312	27,8
2000	3292	2808	54,0	2891	87,2	1412	24	1,8

56. zdroj: IKSP - Pravděpodobný vývoj vybraných druhů kriminality, Praha 2001

Latentnost

Podle odhadu expertů na drogovou kriminalitu je v současné době neodhaleno asi :

- 70-80% dovozu drog
- 70-80% tranzitu drog přes naše území
- 40-50% nedovolené výroby drog
- 50-60% nedovoleného vývozu drog (pervitinu)
- 80-85 nedovoleného obchodování s drogami
- 70-80% nedovoleného držení drog pro vlastní potřebu

zdroj: IKSP - Pravděpodobný vývoj vybraných druhů kriminality. 2001